

ПРОГРАМА
ЗА РАЗВИТИЕ НА
ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ НА
НЧ „ПРОБУДА 1914“ ИВАЙЛОВГРАД
ЗА 2019 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. ВЪВЕДЕНИЕ - стр. 2
- II. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА-стр. 2
- III. НОРМАТИВНА БАЗА-стр. 2
- IV. СИТУАЦИОНЕН АНАЛИЗ - стр. 2-3
- V. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ И ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЧИ В ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА -стр.3- 6
- VI. МАТЕРИАЛНО ТЕХНИЧЕСКА БАЗА – стр. 6
- VII. ФИНАНСИРАНЕ - стр. 6
- VIII. ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА -стр. 6
- IX. СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА -стр. 7
- X. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ - стр. 7

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Съхраняването на духа, ценностите и идеалите на българския народ е изконната мисия на читалището. То носи в себе си нематериалното културно наследство, традиции и благотворителност, които са в основата на надеждата в полза на обществото. Читалищата са традиционни самоуправляващи се културно-просветни сдружения, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. Съгласно Закона за народните читалища, те са юридически лица с нестопанска цел, които се управляват от общото събрание, състоящо се от всички негови членове, имащи право на глас.

Годишната програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „Пробуда 1914“ и неговите клонове в Община Ивайловград за 2019 година е в изпълнение на чл.26а, ал.2 от Закона за народните читалища. Програмата ще подпомогне годишното планиране и финансиране на читалищните дейности и ще допринесе за по-голяма прозрачност на изпълняваните дейности.

II. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

1. Анализ на състоянието на читалището.
2. Формулиране на основните направления за читалищна дейност на 2019 г.
3. Да се набележат дейностите, чрез които читалището следва да изпълни целите си и реализира дейността.
4. Поддръжка и обновяване на материалната база и стопанисване на читалищната собственост.

III. НОРМАТИВНА БАЗА

1. Закон за народните читалища.
2. Закон за обществените библиотеки.
3. Устав на читалището.

IV. СИТУАЦИОНЕН АНАЛИЗ

На територията на Община Ивайловград съществува едно читалище с 6 клона. Регистрирано е в Регистъра на народните читалищата в Министерство на културата. Съгласно чл.21, чл.22 и чл.23 от Закона за народните читалища, финансирането на читалището се извършва с годишна държавна субсидия по държавен стандарт за бройки субсидирана численост. Субсидираната численост за 2018 г. е общо 9 бройки.

Сумата на субсидия като държавно делегирани дейности възлиза на 75 375 лв., при стандарт за една субсидирана бройка – 8 375 лв.

ВЪЗМОЖНОСТИ:

- Получаване на средства от общински бюджет;
- Добро сътрудничество с училища, музей, детски градини, пенсионерски клубове, Дом за стари хора и община;

ЗАПЛАХИ:

- Застаряващо население и обезлюдяване;
- Недостатъчно развит икономически регион;

СИЛНИ СТРАНИ:

- Наличие на щатен персонал;
- Материална база;
- Наличие на библиотеки във всички клонове;
- Нарастване броя на младите хора, активно участващи в читалищните дейности.

СЛАБИ СТРАНИ:

- Липса на финансов ресурс за поддръжка и ремонт на сградния фонд;
- Липса на технически средства за предоставяне на интернет услуги в част от клоновете на читалището (реквизит и оборудване на художествените форми в някои от клоновете).

V. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ И ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЧИ В ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Основните направления и приоритетните задачи в читалищната дейност са регламентирани и произтичат от Закона за народните читалища и от общинската културна политика, осъществявана на основание на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар. Те са ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в общината и задоволяването на потребностите на гражданите чрез:

- ✓ съхранение, укрепване и развитие на традициите на българския народ;

- ✓ възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание и на културната идентичност;
- ✓ обмен между културите на различните етноси;
- ✓ осигуряване на достъп до информация и комуникация;
- ✓ партниране с местното самоуправление в развитието на обществените и културни процеси.

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ:

Многобройни и разнообразни са читалищните дейности. Като най-значими могат да се посочат:

- ✓ уреждане и поддържане на библиотеки, читални, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
- ✓ развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
- ✓ организиране на школи, клубове, концерти, чествания и други дейности, насочени към всички възрастови групи;
- ✓ предоставяне на компютърни и интернет услуги;

5.1. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ:

Това е една от основните дейности, което читалището като културна институция извършва. Ще се заложи обогатяване на библиотечния фонд, което е предпоставка за реализиране на достъп до многобройни и разнообразни сфери на знания и идеи. Подобряване работата с читателите – увеличаване броя на читателите и на читателските посещения, осигуряване на събираемостта на абонаментната такси. Организиране на мероприятия за честване на исторически събития и личности. Провеждане на срещи с автори и литературни четения, а също така и инициативи за повишаване на читателския интерес – представяне на нови книги, литературни четения, изложбени кътове с книги и др. Популяризиране на книгата и четенето на хартиен носител, включване на библиотеката в Седмицата на детската книга и изкуствата за деца, разширяване на инициативата „Маратон на четенето“. Продължаването на работата по програмата „Глобални библиотеки“ читалището успява да предоставя информационни ресурси в различни сфери на познанието, което спомага за продължаващо образование. Читалището има интернет зала, в която се предлага помощ на посетители, изпитващи затруднения при боравенето с компютърна техника, както и интернет услуги. По отношение уреждането и поддръжката на музейните колекции през 2018г., не са сформирани нови. В читалищната мрежа няма регистрирани музейни колекции, съгласно наредба №9. Налични са 2 етнографски любителски сбирки, свързани с бита и поминъка на местните общности и една музейна колекция.

5.2. РАЗВИТИЕ НА ЛЮБИТЕЛСКОТО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО:

Една от най-важната и съществена част от дейността на читалищата е грижата за развитие на любителското художествено творчество. В тази връзка ролята на читалището при създаването и укрепването на традициите и културата по места е незаменима. Активно е участието на художествените форми на читалищата в местните празници и фестивали, което е още едно доказателство, че читалищата винаги са имали водещо място в съхранението и опазването на българските културни традиции. Акцентите в тази насока са:

- опазване на фолклора и традиционното народно богатство и създаване на условия и възможности за тяхното развитие и популяризиране чрез всички възможни форми;
- разширяване на художествено-творческото направление - чрез традиционни общодостъпни форми на участие в културния живот на читалището и общината - национални и международни прояви. Усилията ще бъдат насочени към търсене на различни форми за откриване и изява на творческите заложби у децата и възрастните, чрез участието им в читалищните форми;

Участниците в любителските формации задоволяват определени свои потребности, но те са важна част при формирането на културното пространство в общината.

Читалище „Пробуда 1914“ и неговите клонове са организатор на всички празници на общността и реализират местни събитията, съгласно изготвен Културен календар на читалището и Общината за действие. Дейностите по клоновете често се осъществяват съвместно с кметствата и пенсионерските клубове. За обезпечаване на дейността си в това направление читалището сключва граждански договори с художествени ръководители за постигане на по-добри резултати. През новия творчески сезон 2018/2019г. са сключени 14 граждански договора.

Към читалището ще работят следните форми, школи и клубове в направления за работа:

- ❖ Театрален състав „Орфей“ – с художествен ръководител Стефан Цирков;
- ❖ Камерна формация „Армира“ – с диригент Елена Грудева;
- ❖ Танцов клуб „Карамфилчето“ – с художествен ръководител Светла Кюмюрева;
- ❖ Клуб „Viva la muzika“ – с диригент Елена Грудева;
- ❖ Художествено слово „Послание“ – с ръководител Злата Шереметова;
- ❖ Група за изворен фолклор, клон Лъджа – с художествен ръководител Марияна Проданова;
- ❖ Балетна школа – с художествен ръководител Людмила Спатару;
- ❖ Група за стари градски песни „Незабрава“ – с художествен ръководител Минка Димова;
- ❖ Женска група за автентичен фолклор клон Свирачи – с художествен ръководител Тянка Пехливанова;
- ❖ Група за източнородопски песни клон Славеево – с художествен ръководител Анушка Куршумова;
- ❖ Кукерска и Коледарска група клон Лъджа – с художествен ръководител Иван Димитров;
- ❖ Лазарска група клон Лъджа – с художествен ръководител Цвета Иванова;
- ❖ Лазарска група клон Свирачи – с художествен ръководител Стайка Манолчина;

- ❖ Коледарска група клон Свирачи – с художествен ръководител Дочка Гайдажиева;
- ❖ Клуб „Приятели на книгата“ – библиотеките по места;

Нови форми:

- ❖ „Шахматна школа – Пробуда 1914“ – с художествен ръководител Мариян Араджиев;
- ❖ Клуб „Информационни технологии“.

5.3. РАБОТА ПО СОБСТВЕНИ ПРОЕКТИ И ТАКИВА В СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ:

За да продължи да се развива културния живот в читалището е необходимо координирано сътрудничество между институции и използване възможността за кандидатстване по различни програми с проекти за финансиране на дейностите им. С тяхна помощ ще се допринесе за задоволяване на определени обществени потребности. Това е възможност за всяко едно читалище да реализира своя цел чрез осигуряване на алтернативно финансиране. Общината е партньор и винаги подпомага условията в тази насока. Проекти, по които работим и такива, при които предстои да работим.

- „Образователна интеграция на ученици в община Ивайловград“ по Програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020.
- „Синергия между хората, културното и природното наследство в общините Любимец, Ивайловград и Орестиада“. Водеща организация по този проект ще бъде Община Любимец. Община Ивайловград и Народно читалище „Пробуда 1914“ гр. Ивайловград ще са партньори по Проекта.

VI. МАТЕРИАЛНО ТЕХНИЧЕСКА БАЗА:

Материално-техническата база на читалището включва сграден фонд (който е общинска собственост), сценично облекло, оборудване и обзавеждане на библиотеки, салони, зали и други помещения.

VII. ФИНАНСИРАНЕ:

Обезпечаването на дейностите през 2019 г., ще се осъществява чрез финансиране от:

- 6.1. Държавната субсидия, разпределена съгласно изискванията на ЗНЧ;
- 6.2. Общинско финансиране – за организиране и участие във фестивали празници и годишнини на читалищата;
- 6.3. Кандидатстване с проекти към Министерството на културата, европроекти и програми ;
- 6.4. Други източници (наем на помещения, наеми, членски внос, дарения и др.)

VIII. ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- 7.1. Брой посещения в библиотеката;

- 7.2. Брой читатели;
  - 7.3. Брой участници в художествено творческия сезон;
  - 7.4. Брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
  - 7.5. Брой участия в местни, регионални, национални празници и конкурси;
  - 7.6. Награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- Обучение и квалификация: - участия на щатните работници в семинари, обучения и други, свързани с повишаване квалификацията им по основните читалищни дейности и работа по проекти.

IX. СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА:

- 8.1. Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на 2019 година;
- 8.2. Съгласно чл. 26 а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31 март пред Кмета на Общината и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2019 г.
- 8.3. При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

X. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ:

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачите и основните дейности. Успешното им осъществяване ще спомогне за опазването и съхраняването на културно-историческото наследство във времето на глобализация. Програмата ще има съществен принос за развитие на културата и превръщането на читалището не само в духовен, но и в съвременен информационен център. Реализирането на поставените цели и задачи в Програмата за развитие на читалищната дейност през 2019 г. изисква да се обединят усилията и ресурсите на всички страни, участващи в нейната реализация. Така Програмата ще разкрие традициите на миналото и надеждата за по-добро бъдеще.

**ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ДЕЙНОСТТА НА
ЧИТАЛИЩЕТО И НЕГОВИТЕ КЛОНОВЕ В ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД
ЗА 2019 ГОДИНА**

№	ДАТА	МЕРОПРИЯТИЯ ДЕЙНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ
	месец януари	„Бабинден – обреден ритуал и организиране на тържество по случай Деня на родилната помощ, съвместно с пенсионерските клубове в клоновете Славеево, Свирачи, Лъджа, Плевун.	НЧ „Пробуда 1914“ Община Ивайловград
	месец януари	Вечер посветена на „Факелът на българската поезия Яворов“ – посветена на 140 г., от рождението му.	НЧ „Пробуда 1914“
	месец януари	Участие на кукерският състав от клон Лъджа в Международен фестивал за кукерски и карнавални игри „Сурва“ в град Перник;	НЧ „Пробуда 1914“ Община Ивайловград
	месец февруари	Кукеровден в квартал Лъджа	НЧ „Пробуда 1914“ Община Ивайловград
	месец февруари	„Аз и природата“ – конкурс за най – атрактивна зимна снимка /изложба/	НЧ „Пробуда 1914“
	месец март	Баба Марта. Ден на мартеницата. Съвместна изява с децата от ДГ. Изработване и изложба.	НЧ „Пробуда 1914“
	месец март	Празничен концерт по случай Националния празник на Република България.	НЧ „Пробуда 1914“
	месец март	„Благодаря ти, мамо – изработване на картички по случай 8 март.	НЧ „Пробуда 1914“
	месец март	Отбелязване Деня на самодееца- 1 март - концерт на съставите	НЧ „Пробуда 1914“
	месец април	Ден на Чудомир – ден на хумора и сатирата	НЧ „Пробуда 1914“
	месец април	– „Лазарки, лазаруват – Лазаруване в кв. Лъджа, с. Свирачи.	НЧ „Пробуда 1914“
	месец април	Изложба на писани яйца-награда за най красиво великденско яйце и беседа за обичая Великден пред учениците	НЧ „Пробуда 1914“
	месец април	„Моят приказен герой- седмица на детската книга.	НЧ „Пробуда 1914“
	месец май	24 май - Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост – празничен концерт	НЧ „Пробуда 1914“ ДГ „Ивайловград“ СУ „Христо Ботев“

		„Среща на три поколения“.	
месец юни		„Един ден заедно – инициатива с възрастните хора от ДСХ.	НЧ „Пробуда 1914“
месец юни		„Еньовден“ – екскурзия за събиране на билки в околностите на Общината и беседа от билкар	НЧ „Пробуда 1914“
месец юни		Лятна детска занималня под надслов „Забавно лято“.	НЧ „Пробуда 1914“
месец септември		VIII издание на Международен фестивал на традиционните храни, поминък и занаяти „Кулинарното наследство на Тракия“.	НЧ „Пробуда 1914“ Инициативен комитет
месец септември		Участия на групите във фестивали	НЧ „Пробуда 1914“
месец октомври		Ден на възрастните хора – „Баба и внуче в света на интернета“.	НЧ „Пробуда 1914“
месец ноември		„Вам будители народни-литературно четене и презентация на творчеството на видни български автори.	НЧ „Пробуда 1914“
месец декември		Изява на коледарските групи – Лъджа, Свирачи	НЧ „Пробуда 1914“

Настоящата Програма за развитие на читалищната дейност на Народно читалище „Пробуда 1914“ Ивайловград е приета с Решение №1, Протокол №11 на заседание на Читалищното настоятелство, проведено на 22.10.2018 год.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ:

/ДАРИНА КИСЪОВА – ЗАФИРОВА/

